

industrija
gumijevih
usnjenih
in kemičnih
izdelkov

Sava Kranj

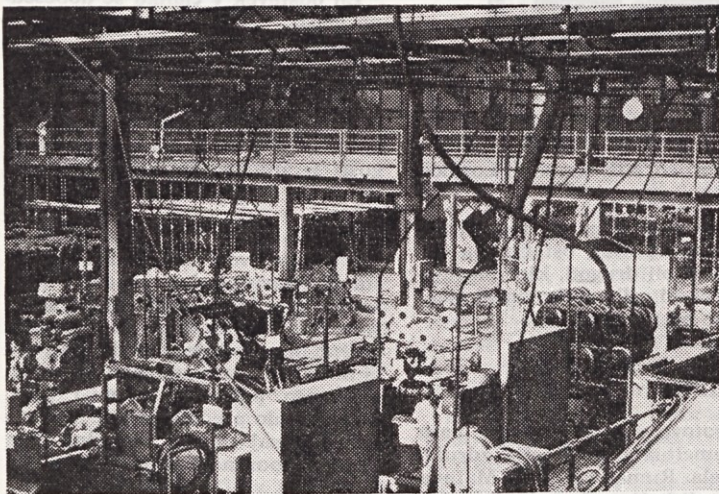
9. NOVEMBER 1974

ŠTEVILKA 19 — XIV

Ukrepi za realizacijo proizvodnega plana za leto 1974

Pobuda za akcijo je prišla iz TAP. Na skupnih razgovorih pa je bilo sprejeto enotno stališče, da prizadevanja za omilitev gospodarskega položaja veljajo za vso delovno organizacijo, o problematiki pa so razpravljali tudi že na kolegiju, svetu ZK, delavskemu svetu delovne organizacije in tudi v sindikatu. O nadurnem delu v posameznih sobotah boste v obračunskih enotah in temeljnih organizacijah sproti obveščeni.

povečala. Prav zaradi teh obremenitev, na katere posamezne temeljne organizacije oziroma delovna organizacija kot celota ne morejo vplivati, nismo dosegli poslovnih rezultatov, ki so predvideni v gospodarskem načrtu za leto 1974. Iz poslovnega poročila za devet mesecev je razvidno, da je npr. v TTI letni proizvodni plan realiziran po dejanskih stroških 97,9 % in po količini 96,5 %. Na neizpolnjevanje proizvodnega plana so v glavnem vplivale nepra-

Poslovni uspeh celotne delovne organizacije se je v tem letu občutno zmanjšal, če ga primerjamo z zelo ugodnimi finančnimi rezultati, ki smo jih dosegli v preteklih letih. Neugodne gospodarske razmere, ki so vplivale na zmanjšanje akumulacije že v letu 1973, so se v letošnjem letu še poslabšale. V prvem polletju smo izkazali zelo neugodne poslovne rezultate, ki pa so se v naslednjih mesecih še poslabšali. Na neugodne finančne rezultate so v glavnem vplivale cene osnovnih surovin, ki že precej časa skokovito in vztrajno naraščajo, dolgo časa pa smo imeli tudi zamrznjene prodajne cene. Poleg tega pa smo zaradi stalnega naraščanja življenjskih stroškov povečali tudi osebne dohodke, ki sicer naraščajo v skladu z resolucijo o družbenoekonomskem razvoju SR Slovenije, vendar hitreje, kot nam glede na rezultate dela dovoljujejo družbena merila. V prvem polletju smo vključno s skupno porabo prekoračili dovoljeno maso bruto osebnih dohodkov po samoupravnem sporazumu za 7.061.057 ND ali 8,7 %, ki pa se je v naslednjih mesecih še

Večkrat beremo v dnevnih časopisih o ponovljenem naraščanju nelikvidnosti. Pojav, ki je dokaj specifičen za naše gospodarstvo, je bil pred dvema leti z vrsto ukrepov začasno odmaknjen, v letošnjem letu pa se je ponovil s še večjo ostrino. Ponovno se iščejo vzroki. Nekako je čutili, da to pot bolj točno vemo, kje so osnovni izvori tega pojava. V analizah in komentarjih predstavnih organov, zbornic in drugih institucij ter časopisov zasledimo, da se ob dokaj ugodni gospodarski rasti pojavlja primanjkljaj denarne mase v gospodarstvu. Denarna masa, ki je letos postavljene normative prekoračila, se nahaja v pretežni meri v negospodarskem področju, gospodarstvo pa razpolaga od celokupne mase samo s cca 30 %. Dejstvo je tudi, da se je denarna masa v gospodarstvu povečala v manjši meri kot proizvodnja. Take analize pa navajajo za zaključke, da je osnovni vzrok nelikvidnosti zadrževanje denarja na žiro računih nego-

vočasno usposobljene nove kapacitete, zamujanje pri dobavi uvozne in domače opreme (vulkanizacijske preše Herbert v velopnevmatiki, novi obrat umetnega usnja, proizvodnja industrijske pnevmatike 14 x 4 v obračunski enoti stiskani izdelki, prosta vulkanizacija zračnic, Shirm II), izpad planirane proizvodnje projektorja v valjarni, izpad proizvodnje na Elka preši, zmanjšanje nerentabilne proizvodnje ležalnih blazin in stalno pomanjkanje delavcev oziroma visok odstotek odsotnosti delavcev z dela. Če hočemo izpolniti vse obveznosti, ki jih imamo (investicije, izboljšanje delovnih pogojev nezmanjšanje osebnih dohodkov itd.) in realizirati gospodarski načrt, potem moramo tudi letni proizvodni plan realizirati 100-procentno.

Z upoštevanjem vseh zgoraj naštetih izpadov nekatere proizvodne enote v rednem delovnem času sploh ne morejo 100 % realizirati letnega proizvodnega plana. Zato pa moramo z dodatnimi akcijami in ukrepi doseči čimboljše poslovne rezultate. V naslednjih mesecih se

moramo vsi polno angažirati pri delu in prevzeti osebno odgovornost, da bomo skušali nadoknaditi izpade v preteklih mesecih in se čimbolj približati 100-procentni realizaciji proizvodnega plana. Za čimboljše izpolnjevanje proizvodnega plana pa moramo zagotoviti naslednje:

- nadurno delo v sedmih prostih sobotah v dveh izmenah,
 - mesečne operativne plane je treba realizirati 100-procentno,
 - z nadurnim delom je treba reševati kritične kapacitete,
 - pravočasno je treba preskrbeti potrebne surovine in ostale materiale (zastoji, spreminjanje planov),
 - boljšo izbiro asortimana in večje planske količine (z večjo maso pokritja),
 - čim realnejše prodajne in operativne proizvodne plane (točen izračun dejansko razpoložljivih kapacitet, čim manj spreminjati plane, zmanjšati dodatna naročila, planirati tiste izdelke, za katere imamo zagotovljene surovine...),
 - čimprej usposobiti nove kapacitete za redno proizvodnjo,
- (Nadaljevanje na 3. strani)

Varčevanje s časom in formalizem

Stopnjevanje razprav o osnutkih kongresnih dokumentov je v teh dneh dobilo še širše obeležje. Potrjuje staro izkušnjo — naj kot ilustracijo navedemo samo en primer iz Brežic. V tovarni pohištva so se odločili, da bodo predkongresne sestance članov opravili po enotah. Razprave so bile živahne, obravnavali so celotno gradivo, bilo je veliko vprašanj in veliko pripomb. V IMV — tovarna prikolic — pa je bilo nasprotno: zbral se je cel kolektiv in izkazalo se je, kako ljudje niso vajeni nastopati na velikih zbiorih in razprava je bila pač temu primerna. Zato sindikalni delavci iz Brežic predlagajo uveljavljanje sindikalnih skupin kot delovne oblike bodočega sindikalnega delovanja, s katerimi bi si v resnici zagotovili še bolj neposredno samoupravno odločanje. Veliki zbori — tako povsod menijo — vsiljujejo samo načelne razprave, so velikokrat vzrok za mrtvilo, ljudje ne povedo tistega, kar naj bi in so taki veliki zbori lahko

v najslabšem primeru le glasovalni stroji.

Zanimive so glede na že naveden problem tudi razprave o organiziranosti sindikatov in sploh o dejavnosti osnovnih organizacij sindikatov. Podoba je, ko da so veliki zbori posledica »varčevanja s časom«, in — posledica je še večja izguba časa — zaradi otepanja s formalizmom. Prav sindikalni delavci iz Brežic opozarjajo, češ da se ponekod še vedno preveč čuti stara miselnost, naj bi sindikati govorili le o športu, ozimnici in podobnih drugotnih vprašanjih, o tem pa, kar je za delavce prvotnega pomena, to so samouprava in samoupravni odnosi, pa naj bi sindikati ne govorili. Seveda se je treba tudi takoj vprašati, ali je sindikat oziroma izvršni odbor osnovne organizacije sindikata taka vprašanja načeljal in če je imel možnosti za to, kajti po ustavi in tudi po vseh dokumentih ZK imajo delavci ne samo pravico, ampak tudi dolžnost kaj več spregovoriti o vprašanjih svojega življenja in dela.

Ali tudi nas zadeva val nelikvidnosti v?

sposodarstva in da relativno majhna denarna masa v gospodarstvu ne zadošča za normalne blagovno-financične procese.

Tako pogojena nelikvidnost je tudi razumljiva, saj imajo zakonske obveznosti (davki, carine in prispevki) še vedno prioriteto pri plačevanju dajatev in to pred osebnimi dohodki in materialnimi izdatki. Kakšen je obseg sedanje nelikvidnosti gospodarstva glede na prejšnje obdobje, nam pokaže naslednja primerjava:

Na žiro računih v gospodarstvu je bilo:

— 31. 12. 1972	9.418 milij. din
— 31. 12. 1973	16.180 milij. din
— 31. 8. 1974	2.500 milij. din

Stanje 31. 12. 1972 prikazuje situacijo takratne nelikvidnosti pred sprejetjem ukrepov za izboljšanje. Primerjava s sedanjim stanjem pove, da je trenutni položaj v gospodarstvu še dosti bolj kritičen.

Drug pomemben vzrok nelikvidnosti pa je nedvomno v samem gospo-

darstvu. Proizvodnja, ki nastaja mimo trga, povzroča prekomerne in nesortirane zaloge, ki prav tako vežejo denarno maso, namesto da bi se z normalnim ciklusom obračala.

Pogostokrat pa je vzrok nelikvidnosti tudi padec akumulativnosti v posameznih podjetjih ali panogah, ki imajo prodajne cene administrativno regulirane. S tem v zvezi se največkrat ugotavlja, da porastu cen reprodukcijskega materiala na domačem in svetovnem tržišču ni sledila sočasno korekcija prodajnih cen, tako da povečanemu obsegu obratnih sredstev ni sledilo povečanje priliva finančnih sredstev iz akumulacije.

Vse navedene in tudi še druge vzroke je potrebno upoštevati, če gledamo obstoječe stanje nelikvidnosti v Savi. Dejstvo namreč je, da se tudi naša delovna organizacija letos spopada z rastočo nelikvidnostjo in padajočo akumulativnostjo. Razmerje med obveznostmi in terjatvami (Nadaljevanje na 3. strani)

Obiskali smo Rumo in Vulkan

— Naši temeljni organizaciji združenega dela

Na podlagi združevanja oz. priključitve novih temeljnih organizacij združenega dela in skupnosti temeljnih organizacij združenega dela k Savi je sklenilo predsedstvo sindikata v soglasju s političnim aktivom, da predstavniki sindikata Save obiščejo delovni organizaciji kombinat gume in obuče Vulkan Niš ter industrijo gume Ruma. Namen obiska je bil izmenjava mnenj in izkušenj o uvajanju ustavnih načel samoupravnih odnosov.

Želeli smo se tudi seznaniti z delavci in njihovimi delovnimi navadami ter utreti pot z bliževanju z delovnimi kolektivi izven naše republike. To seveda vodi tudi do utrjevanja bratstva in enotnosti naših narodov.

Ker pa sta omenjeni tovarni, kot vam je znano, precej oddaljeni od Kranja, so predlagatelji oziroma organizatorji ekskurzije predvideli in organizirali obiske in ogleda še v kombinatu gume in obuče v Borovu in tovarni korda v Loznici. S tem »dodatnim ogledom« je organizator relativno pocenil stroške ekskurzije, istočasno pa razširil možnosti za pridobitev novih informacij in novih spoznanj.

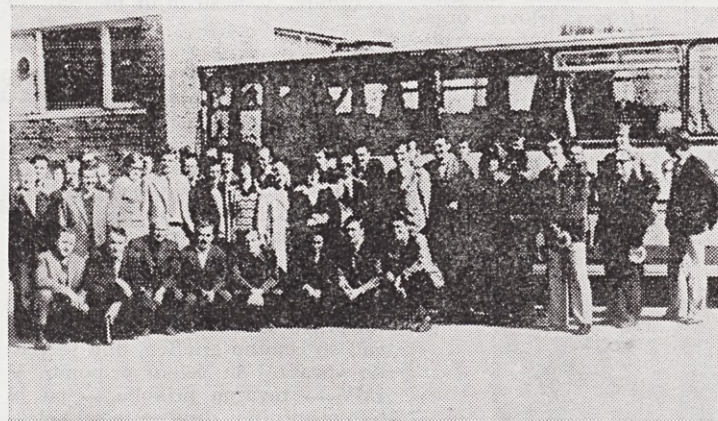
V Borovem

Ekskurzija je bila v dneh od 16. do 20. oktobra 1974. Z avtobusom smo se v sredo ob 12. uri odpeljali izpred glavne vratarnice. Zvečer, približno ob 20. uri, smo bili že v Borovem. Ogled kombinata Borovo je bil prvi na programu. Utrujeni od poti smo takoj po večerji, ki nas je čakala, v glavnem šli spat. Nekaj bolj nočem odpornih mladincev pa se vključilo v veselo večerno borovsko življenje.

Naslednji dopoldan pa smo si ogledali borovski kombinat in se pogovarjali s predstavniki samoupravnih organov, Zveze komunistov in sindikata. Naši vtisi po ogledu kombinata niso bili preveč ugodni. Gotovo smo si vsi predstavljali, da je Borovo moderno opremljeno podjetje, z moderno tehnologijo. Videli pa smo stare, nizke in večinoma tudi neprimerne in skoraj prezaložene prostore, podobne našemu bivšemu obratu I. Tudi stroji za gumene polizdelke, izdelke in obutev so več ali manj zastareli. Izjema je le novi obrat za izdelavo pnevmatike za tovorna vozila, kjer je gradbeni objekt dovolj visok, svetel, trenutno tudi še prostoren in v katerem je moderna oprema. Vendar se nam je zdelo, da so v tem novem obratu vzgrajene še zelo majhne kapacitete. Med ostalimi je vsega samo 5 SHAW preš za tovorna vozila. Torej, že med ogledom smo ugotovili, da se kolektiv srečuje z velikimi težavami. Prav v tem času prehaja iz stare v novo tehnologijo (posebno pri pnevmatiki), kar ni tako enostavno, saj je za novo tehnologijo treba navaditi novo opremo in zgraditi nove objekte. V razgovoru so nam povedali, da pri

uvajanju nove tehnologije pnevmatike sodeluje tudi Semperit. Pripovedovali so nam tudi o reorganizaciji podjetja in o novi organizaciji samoupravljanja. Temeljne organizacije združenega dela imajo po številu zaposlenih zelo različne (od 20 pa preko 1000 zaposlenih).

Zbori delavcev, ki jih sklicujejo, so v manjših temeljnih organizacijah uspešnejši kot pri velikih, zato bodo verjetno ustanovili še več temeljnih organizacij. Resna težava, na katero pa se sklicujejo, pa so de-

Spominski posnetek s strokovne ekskurzije v Borovo, Niš, Rumo in Loznico

lavci 27 nacionalnosti, med njimi so tudi Slovenci. Naši sindikalni funkcionarji so se med ostalim zanimali tudi za organizacijo sindikata, predvsem še za družbeni standard (stanovanje, izobraževanje, rekreacije it.). Zanimiv je primer, ki je specifičen za Borovo oziroma Vojvodino, saj smo pozneje za enak problem zvedeli tudi v Rumi. Namreč, zaposlene imajo tudi delavce — polproletarce, ki so lastniki po več hektarov zemlje, kjer gojijo po več deset svinj in po več sto perutnine itd. Taki delavci jim izostajajo od dela takrat, ko imajo nujna sezonska dela. Luknje v proizvodnji, ki jih taki in drugi delavci povzročajo, pa »mašijo« z delavci, ki so v rezervi. Tudi to je nekaj novega — »rezervni delavci«. To so delavci, ki so s kombinatom sklenili neke vrste začasnou oziroma vaješko delovno razmerje, ki traja eno leto. V tem času prejema 1.200 din mesečnih prejemkov, istočasno pa se morajo priučevati za razna dela. Če se nekje pokaže potreba po novem delavcu, vskočijo rezervni. To se seveda iz leta v leto obnavlja. Naj še omenim, da kombinat Borovo zaposluje 13.000 delavcev, 3000 pa je zaposlenih v trgovini.

V Loznici

Naslednja delovna organizacija, ki smo jo obiskali in ogledali, je bila tovarna korda v Loznici. Tudi tu smo imeli najprej ogled tovarne in nato razgovore s predstavniki podjetja, med katerimi je bil tudi glavni direktor. Seznanjeni smo bili s tehnološkim procesom in tudi

ogledali smo si izdelavo kordnih nit in tudi tkanje korda. Tovarna ima vgrajeno moderno opremo (montirali so jo Japonci leta 1970); delo je skoraj avtomatizirano, od vlaganja že predelane celuloze v drobilce do brizganja oz. navijanja kordnih nit. Kapacitete so maksimalno izkoriščene in znašajo 6000 t letno. Od te količine je v letošnjem letu Sava odkupila 1200 t korda, v letu 1975 pa predvidevajo, da nam ga bodo prodali 2000 t. V razgovoru s predstavniki podjetja smo zvedeli, da tudi pri njih že delno primanjkuje delavcev, oziroma dovolj je takih iz oddaljenejših gorskih vasi, ki še nimajo industrijske miselnosti, nimajo stanovanj itd. Zato so se raje odločili, da varujejo tiste delavce, ki jih imajo in da pridobijo čim več takih iz bližnje okolice. Seveda pa je bilo temu treba primerno urediti osebne dohodke in osebni standard. Mnogim delavcem, posebno tistim, ki delajo na zdravju škodljivih de-

ogledu tovarne in sprejema je nepopisno. Tovarna ima stari in novi obrat. Kot je bilo še pred kratkim pri nas, tako je sedaj v Vulkanu. Stari obrat s starimi stroji v mestu in novi obrat z novimi stroji približno 5 km iz mesta. Čeprav sem rekel stari obrat in staro postrojenje (nekaj je tudi modernih strojev), pa smo prav v tem obratu dobili vtis, da vladajo vsepovsod čistoča, red in delovna disciplina. Izdelujejo pogonska in klinasta jermena, za katera menim, da je tehnologija izdelave boljša kot v Kranju in tudi oprema kvalitetnejša. Tu delajo na tekočih trakovih tudi velike količine športnih copat in škornjev. Da so le ti kvalitetni, je dokaz, da jih zelo velike količine izvažajo v Avstrijo — posrednik je Semperit. V novem obratu pa imajo poleg nove valjarne zelo moderno opremo za izdelavo semeringov in izdelavo cevi. Skratka, vsi smo dobili vtis, da je tovarna dobro organizirana in da se čuti tradicija gumarske tehnologije. Med razgovori s predstavniki podjetja pa smo bili prav tako seznanjeni z organizacijo samoupravljanja, s standardom, ki ga imajo njihovi delavci, s težavami, s katerimi se srečujejo, orisan pa nam je bil tudi zgodovinski razvoj podjetja. Med razgovorom so nam razdelili svoj časopis, iz katerega smo s prijetnim občutkom prečitali članek, s katerim svoje delavce seznanjajo, da jih bomo obiskali.

En odstavek v članku se dobesedno glasi:

»Članovi kolektiva našeg kombinata su sa zadovoljstvom prihvatili ovu posetu in prema odluci FOS-a (tovarniške organizacije sindikata) izvršice se velike pripreme, da se gosti iz dragog kolektiva kod nas što bolje osečaju.«

Menim, da komentar ni potreben.

V soboto zvečer smo imeli s predstavniki tovarne skupn večerjo. Med sproščenim in domačim razgovorom smo si izmenjali še nič koliko mnenj in nazadnje tudi dobre volje ni manjkalo, zato smo skupaj zaplesali našo polko in njihovo kolo. Skoraj malo predolgo v noč se je to zavleklo, saj nas je naslednji dan čakala naporna 13 urna vožnja.

Za sklep

V avtobusu na poti domov smo se razgovarjali o naših vtisih, o koristnosti in pomenu take ekskurzije. Enotni smo bili, da je bila odločitev predsedstva sindikata in političnega aktiva pravilna. S tem, ko nas je bilo 50 v naših novih temeljnih organizacijah in ko smo si izmenjali kdo ve koliko mnenj in izkušenj, smo utrdili mdesebojne vezi, ki bodo s še nadležnimi takimi in podobnimi obiski postale vedno trdnjše in počasi tako trdne in prisrčne, da se ne bodo mogle več raztrgati. Skratka, čutiti moramo, da smo vsi eno. Uspeh ene temeljne organizacije je uspeh nas vseh in pravtako mora biti tudi z neuspehom.

Omenim naj še, da smo tudi mi povabili predstavnike Rume in Vulkanu v Kranj in ker smo bili mi pri njih zelo prisrčno sprejeti, pozivamo kolektiv, da se jim pokaže v enaki luči, ker le-to bo naše dobre odnose še bolj utrdilo.

Rudi Nadižovec

V Rumi

Vsi gotovo že veste, da je naša nova temeljna organizacija združenega dela Ruma v Rumi. Majhna tovarna ali bolje rečeno majhen kolektiv, ki se je spopadel z zahtevnim tehnološkim procesom predelave gume. Predpostavljam, da ste bralci s tehnologijo v Rumi seznanjeni in tudi s problemi, s katerimi se srečujejo, saj smo bili s tem že več ali manj informirani, zato o tem ne bom pisal. Lahko pa povem in moram povedati, da smo videli zelo delaven kolektiv, ki se energično bori, da bi dosegli cilj. Kot sem omenil, je to majhen kolektiv, bori pa se z zahtevno tehnologijo gume, zato je prav, da jim naši strokovnjaki pomagajo reševati zahtevne tehnološke probleme, da jim pomagamo organizirati ali da jim celo odstopimo nove tehnološke linije, posebno take, ki zahtevajo veliko delavcev. Delavcev, kot so nam povedali, imajo dovolj. Ne smemo pa tudi mimo vtisa, da smo bili zelo prisrčno sprejeti in njihova želja je, ad bi si tudi oni radi ogledali Savo.

V Nišu

Na programu je bil še ogled kombinata gume i obuče VULKAN, v katerem je zaposlenih okoli 1100 delavcev. Presenečenje od vtisov pri

Ali tudi nas zadeva val...

(Nadaljevanje s 1. strani)
mi, ki bi moralo biti v normalnih pogojih gospodarjenja v razmerju 1:1, znaša za Savo 60 (terjatve) : 40 (obveznosti). V absolutnih številkah pomeni to, da imamo približno 200 milijonov terjatev do kupcem, v primerjavi s 140 milijoni obveznosti do dobaviteljev oziroma do bank in drugih institucij. Takšno razmerje je prav gotovo pogojeno z vzroki, ki so uvodoma omenjeni, to je zadrževanje denarne mase v negospodarstvu. Za Savo pa je še posebej značilno, da je zelo važen faktor neskladja med obsegom poslovanja in akumulativnostjo.

Delovna organizacija že od lanskega zadnjega kvartala posluje pod pritiskom naraščajočih cen reprovizij (domačega in iz uvoza) s tem, da že v letu 1973 ni bila takšna akumulativnost, kot jo normalno poslovanje zahteva. Skokovita inflacija v letu 1974 ni bila nadoknadena z ustreznim oziroma pravočasnim povečanjem prodajnih cen. Prodajne cene, ki so bile korigirane šele v marcu za tehnične izdelke, oziroma v avgustu za pnevmatiko, ne bodo

nadoknadile do konca leta izpada akumulacije. Tako se bo ta vzrok nelikvidnosti letos za Savo skozi povečane cene le deloma zmanjšal oziroma bodo nove cene šele v letu 1975 lahko močnejše vplivale na porast sredstev.

Zaostrena finančna situacija je bila predvidena že z gospodarskim načrtom za leto 1974. Za premostitev problemov tekočega financiranja in za dolgoročne naložbe je bilo planirano povečanje obsega kratkoročnih kreditov in najetje dolgoročnih kreditov. Do konca septembra so bili najeti dolgoročni krediti v višini 38 milijonov din, obseg kratkoročnih kreditov pa se je glede na stanje v začetku leta povečal za 20 milijonov dinarjev.

Za učinkovito reševanje nelikvidnosti naše delovne organizacije bodo prav gotovo pripomogle vse akcije zniževanja stroškov ter zniževanje obsega obratnih sredstev, osnovne rešitve pa so prav gotovo v sistemskih rešitvah jugoslovskega gospodarstva kot celote. Te pa bi morale biti glede na nastalo situacijo hitre in učinkovite. Franci Balanč

Boljše informiranje o delu zborov občinske skupščine

Ob koncu oktobra je predsednik skupščine občine Kranj sklical delovni sestanek o problematiki informiranja v občini Kranj. Poleg novinarjev Glasa, dopisnika Dela in RTV sva se razgovora udeležila le dva, ki delava pri informiranju delavcev v delovnih organizacijah.

Predsednik Tone Volčič je med drugim dejal, da je dosedanje informiranje o delu zborov skupščine občine Kranj dokaj enostransko. Materiala za seje zborov dobivajo le delegati oziroma pripravijo za dva delegata izvod kompletnega gradiva. Ob tem nastaja vprašanje informiranja občanov oz. delavcev v delovnih organizacijah. Z uveljavljanjem delegatskega sistema ponekod o predlogih in gradivu za seje zborov pripravljajo delegati na sejah organov upravljanja delovne organizaci-

je. Pa vendar je to premalo. »Ko na seji vstane delegat, navadno ne govori v imenu občanov ali delavcev delovne organizacije,« je opozoril tovariš Volčič. Novinar Glasa Andrej Žalar je še dodal, da je treba pozornost — če ne večjo, nameniti tudi informacijam po razpravi in sklepanju na sejah zborov. Vsi prisotni smo bili enotnega mnenja, da je potrebno za širši krog, za občane in delavce v delovnih organizacijah pripravljati in izdajati kratke informacije, povzetek ali izvlečke posameznih predlogov ali sklepov. Le tako prirejen obvestilo bo delavec tudi prebral in uporabil.

Predlogov, kako to vprašanje razrešiti, je bilo povedanih več. Med drugim tudi tak, naj bi celotno gradivo za seje zborov skupščine tiskali v celoti in ga razposlali vsem prebi-

valcem kranjske občine. Skupaj s še nekaterimi z omenjenega sestanka sem mnenja, da bi bilo to neučinkovito — ker je gradivo pisano — običajno — zelo suhoparno, stilistično neobdelano in za bralca zaradi tega nezanimivo.

V celoti sem se pridružil tovarišu iz Iskre, ki je predlagal, naj bi pri občinski skupščini ustanovili center za informiranje. Tam bi pripravljali kratke informacije za vsa sredstva javnega obveščanja, preko glasil delovnih organizacij, Glasa, Dela in RTV pa bi jih posredovali občanom. Ta center bi lahko pripravljaval pravzaprav vse informacije občinske

skupščine o delu obeh zborov in tudi o delu družbenopolitičnih organizacij.

Sestanku je prisostvovala tudi Zdenka Jurančič, ki je član zveznega odbora za informiranje delegatov in je ta zadnji predlog v celoti podprla.

No, zaenkrat je dogovorjeno le, da bodo za prihodnjo sejo, skupščine poskušali pripraviti tudi skrajšane informacije, po tem pa se spet dobimo in se pogovorimo o konkretnih možnostih rešitve vprašanja.

Jože Štular

Ukrepi za realizacijo...

(Nadaljevanje s 1. strani)

— reševati je treba predvsem tehnološke naloge, ki vplivajo na realizacijo proizvodnega plana,

— vso pozornost je treba posvetiti kvaliteti dela in še izboljšati sedanje rezultate (kontrola kvalitete, tehnološka priprava proizvodnje, vodstveni delavci v obračunskih enotah),

— čimbolj racionalno gospodariti z materialom in zmanjšati odpadke, posebno je treba izboljšati še odnos do materiala — splošno varčevanje,

— s pravočasnim in kvalitetnim vzdrževanjem strojev in naprav je treba zmanjšati zastoje,

— povečati je treba plansko disciplino in osebno odgovornost vseh, ki posredno ali neposredno vplivajo na proizvodnjo,

— naloge, ki so vezane na realizacijo gospodarskega načrta, morajo imeti prednost (strokovni oddelki OSS, VET),

— v čim krajšem času je treba zagotoviti manjkajočo delovno silo (po planu kadrov ali kot nadomestilo),

— vodstveni delavci morajo zagotoviti pravilno izpolnjevanje evidenc dela z resničnimi podatki (sproti kontrolirani podatke),

— gospodariti čimbolj racionalno z delovno silo (premeščanje, ozka grla...),

— izkoriščanje delovnega časa mora biti čimboljše (zmanjšati procent režijskih ur, povečati produktivne ure, zmanjšati zastoje, zmanjšati čakalne ure in pravočasno ukrepanje...),

— izboljšati je treba delovno in tehnološko disciplino (prepovedati predčasno zapuščenje delovnega mesta, voditi evidenco zamud in predčasnega odhajanja, spoštovati in upoštevati tehnološke predpise...),

— zagotoviti je treba pogoje, ki so potrebni pri izvajanju ukrepov za izboljšanje discipline (avtobusni prevoz, zadostna količina tople vode za umivanje, zagotoviti delo...),

Sklenili smo tudi, da morajo biti vsi pravilno in sproti informirani o nujnosti dodatnih akcij in ukrepov pri realizaciji plana za leto 1974.

Pri realizaciji gornjih ukrepov je treba upoštevati tudi izhodišča za izboljšanje in vzdrževanje discipline, ki so jih obravnavale in osvojile družbenopolitične organizacije temeljnih organizacij združenega dela (v izhodiščih so gornji ukrepi natančneje opredeljeni).

Tudi o ukrepih za realizacijo proizvodnega plana so razpravljale družbenopolitične organizacije in sprejele več sklepov, s katerimi obvezujejo vodilne in vodstvene delavce, da bi bili ukrepi učinkoviti.

Jože Vuk, dipl. inž.,
direktor proizvodnje TTI

Obvestilo

Druga etapa zbiranja pomoči Kozjancem

VSEM DELOVNIM ORGANIZACIJAM NA OBMOČJU OBČINE KRANJ

Z velikim zadovoljstvom sporočamo vsem delovnim organizacijam na območju naše občine, da je bila prva etapa solidarnostnega zbiranja materialne pomoči na potresnem območju v občinah Sentjur pri Celju in Šmarje pri Jelšah zelo uspešno zaključena. Zaposleni v delovnih organizacijah na območju naše občine so prispevali skupno 400 milijonov starih dinarjev, kar je vsekakor plod visoke zavesti zaposlenih delavcev v naših kolektivih. Vsa v prvi etapi zbrana sredstva so bila uporabljena zelo smotno in v korist izključno le najbolj prizadetim prebivalcem na potresnem območju.

Škoda na tem območju je bila zelo velika, veliko število, predvsem socialno šibkih družin, je bilo izredno prizadetih. In ker z drugimi sredstvi ni mogoče odstraniti vseh posledic potresa, se je republiški koordinacijski odbor za pomoč po potresu prizadetemu območju odločil, da predlaga vsem delovnim kolektivom na območju SRS, da izvedejo še drugo etapo solidarnostnega zbiranja materialne pomoči prizadetim s tem, da tudi v drugi etapi solidarnostnega kroga prispevajo vsi zaposleni na območju SRS 1-dnevni zaslužek, in sicer v obliki dela v eni prosti soboti, zaposleni v družbenih službah pa z direktnim prispevkom 1-dnevnega zaslužka. Ta druga etapa bo realizirana do sredine meseca novembra.

Koordinacijski odbor za pomoč
prizadetim krajem po potresu

Novе ideje za nove izdelke po novem

Sam sem že včasih razmišljal, kako pravzaprav pride do tega, da se v proizvodnji in nato na trgu pojavi nov izdelek. Razmišljal pa sem tudi o tem, katere izdelke bi Sava — poleg sedanjih — lahko še izdelovala — ker jih ni na trgu. Ste že tudi vi kdaj razmišljali o tem. Prepričan sem, da mnogi ste. Toda delo in kup ostalih obveznosti pre-

krije misel in čez čas jo pozabimo.

Pred dnevi pa sem bil prisoten razgovoru o zanimivem predlogu. Marketing služba je pripravila predlog, kako bi v Savi v prihodnje zbirali ideje o novih izdelkih, kako te ideje presoditi glede smotrnosti in kako jih uresničevati. Predlog skupaj z načrti objavljamo v celoti.

Organizirano uvajanje novih in selekcija obstoječih proizvodov

Predlog obravnava posebno organiziranje aktivnosti na področju izbire asortimana.

Zbiranje idej in predlog za uvajanje novih proizvodov so aktivnosti, ki v sklopu celotnega procesa uvajanja novih proizvodov predstavljajo prvo fazo, ki ji sledi proizvodno-tehnološko osvajanje proizvodov, in zaključna faza, ki jo predstavljajo aktivnosti marketing službe za osvajanje trga oziroma za prodajo izdelkov na trg.

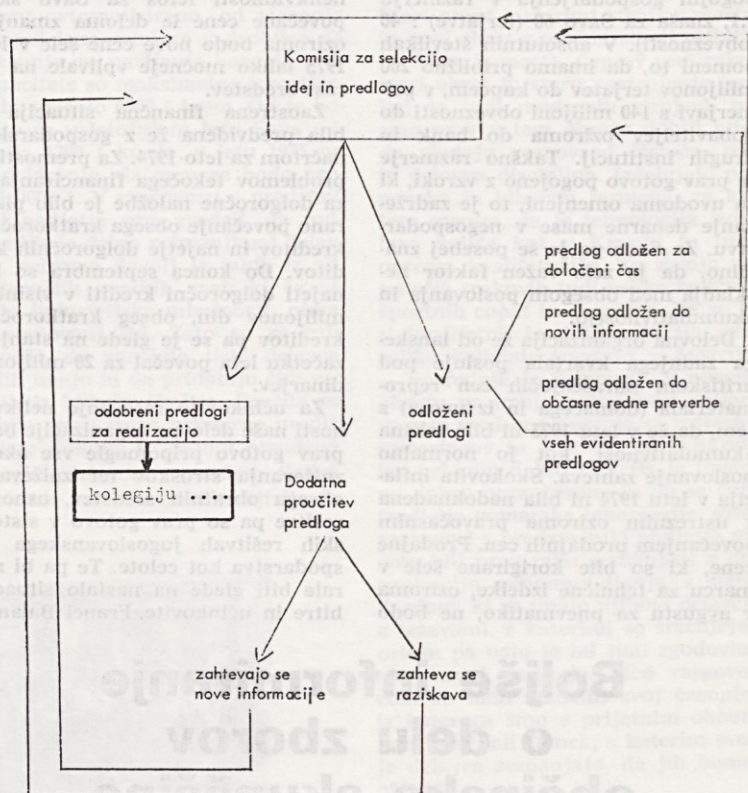
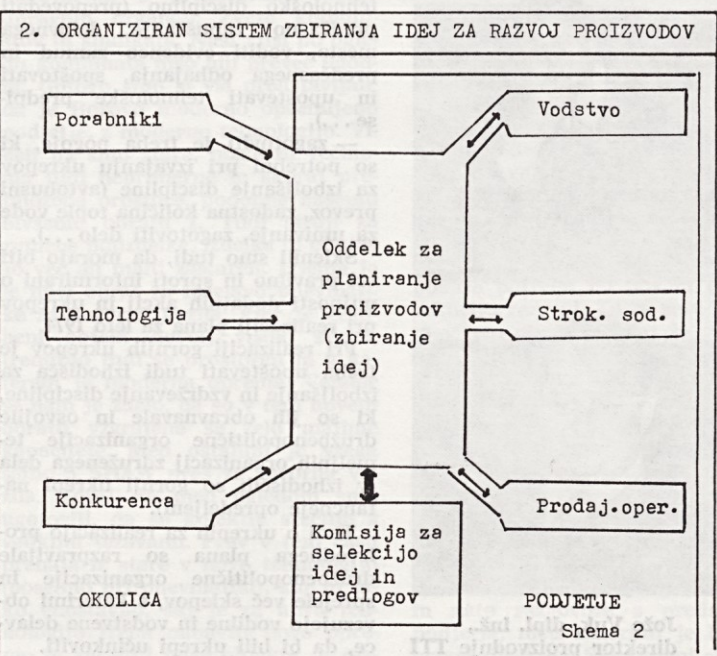
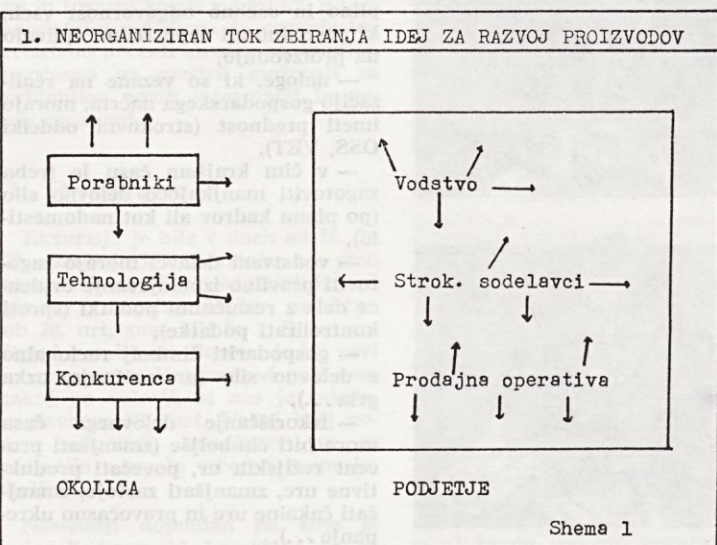
Uvajanje novih izdelkov vključuje naslednje dejavnosti:

- izbiranje idej za razvoj novih izdelkov,
- selekcija idej,
- realizacija idej.

Ugotovimo lahko, da je veliko tovrstnih aktivnosti že danes prisotnih v delovni organizaciji, vendar niso ustrezno organizirane oziroma niso sistemsko povezane in vključene v celotno organizacijo delovne organizacije.

Dosedanja prizadevanja imajo različne smeri delovanja, ki sicer lahko v večji ali manjši meri prispevajo k izboljšanju asortimana v podjetju. Ta princip je prikazan v shemi 1.

Nasprotno dosedanja oblika delovanja bi morali imeti organiziran sistem zbiranja idej za razvoj novih proizvodov, ki je v osnovi opredeljen tako, da sistematično zbira in oblikuje vse predloge iz zunanjih

in notranjih virov. Ta princip je prikazan v shemi 2.

Pomembna kvaliteta organizirane sietma je tudi komisijska obravnava predlogov. Ta deluje na osnovi analitičnega gradiva, katerega pripravlja (oziroma je odgovoren za pripravo) oddelek za planiranje proizvodov v marketingu.

Postopek dela komisije pa je prikazan v shemi 3.

Problematika asortimana je po svoji celovitosti in strukturi zelo različna. Del problematike zadeva vse temeljne organizacije združenega dela, oziroma temeljno organizacijo iz različnih skupnosti temeljnih organizacij, del problematike pa zadeva samo posamezne skupnosti TOZD oziroma celo samo posamezne TOZD. Glede na navedeno diferenciacijo problematike predlagamo, da se temu odgovarjajoče oblikuje tudi sestav komisije za selekcijo asortimana, in sicer:

I. komisija

- direktor marketinga,
- direktor RTI,
- direktor FRS,
- direktor skupnosti temeljnih organizacij združenega dela TAP,
- direktor skupnosti temeljnih organizacij združenega dela TTI,
- direktor skupnosti temeljnih organizacij združenega dela ...

Ta komisija bi obravnavala naslednjo problematiko:

- presoja asortimana po osnovnih usmeritvah,
- uvajanje skupin proizvodov,
- opredelitev stališč do vseh predlogov, ki so takega značaja, da zadevajo skupnosti TOZD,

— opredelitev stališča do proučevanja oziroma raziskav posameznih skupin proizvodov,

— določevanje prednostnega reda raziskav trga za nove ali obstoječe programe,

— opredelitev stališča do integracijskih gibanj z vidika asortimana.

Sestanke komisije bo skliceval direktor marketinga, ki istočasno tudi usklajuje delo komisije.

II. komisija

- direktor marketinga,
- direktor RTI,
- skupnost TOZD: (vabi se člane komisije iz tistih skupnosti TOZD, ki so neposredno vezane na obravnavano problematiko),
- direktor prodaje, vodja tehnološke priprave proizvodnje, po potrebi so vabljeni drugi sodelavci iz skupnosti TOZD,
- direktor (vodja) TOZD: vabi se vodje tistih temeljnih organizacij združenega dela, ki so neposredno vezane na obravnavano problematiko.

Clani komisije II bi obravnavali:

- predloge v zvezi z razširitvijo oziroma zoženjem asortimana znotraj skupnosti TOZD,
- selekcijo asortimana znotraj skupine proizvodov,
- uvajanje novih proizvodov,
- opredelitev stališč do zbiranja informacij (manjših raziskav trga) za posamezne proizvode,
- določevanje prednostnega reda zbiranja informacij.

Sestanke bo skliceval direktor marketinga, ki bo istočasno tudi usklajeval delo komisije.

Obe komisiji bosta delovali v okviru marketinga, to je na nivoju delovne organizacije.

Zaščitimo se proti gripi!

Dr. Mario Kocijančič, strokovnjak za medicino dela, nam je poslal informacijo o zaščiti proti gripi. Čeprav zdravstvena služba naše delovne organizacije in oddelek za varstvo pri delu vsako leto organizirata akcijo cepljenja proti gripi,

smo se v uredništvu odločili, da članek objavimo. Služi naj predvsem kot opozorilo vsem, ki se »na mile viže« vedno izogibajo cepljenju — čeprav so mnogi nato čez 14 dni že v ambulanti — zaradi gripe!

J. Stular

Ali nam tudi letos grozi gripa?

To vprašanje si zastavljajo prebivalci in zdravstveni strokovnjaki po vsej deželi. Odgovor je na žalost le eden. Da, tudi letos nam gripa grozi in to še bolj resno in nevarno kot prejšnja leta. Vzrokov za to nevarnost je več. Letošnja hladna in deževna jesen je nastopila zelo zgodaj. Daljni Vzhod in južno poloblo je zajela epidemija gripe že v septembru. Prejšnjo zimo je pri nas zbolelo za gripo le malo ljudi, ker ni bilo prave epidemije in zato je večina prebivalstva naravno odporna proti tej bolezni.

Znano je, da je gripa nalezljiva, virusna bolezen, ki se naglo razvije, poteka z visoko vročino, mrzlico, bolečinami v grlu in sklepkih. Bolezen traja 4 do 7 dni, če ni komplikacij. Pri otrocih je najpogostejša komplikacija vnetje srednjega ušesa, pri odraslih — starejših osebah se posebej bojimo pljučnice.

Čeprav so strokovnjaki virus gripe odkrili že 1933. leta in ga dobro proučili, doslej niso našli nikakršnih vzročnih zdravil za gripo niti iz skupine kemičnih sredstev niti iz skupine antibiotikov. Bolnik mora v posteljo že ob prvih znakih bolezni. Bolezen moramo preležati. Samemu sebi in okolici so nevarni »junaki«, ki se hvalijo, da so »gripo preboleli stoje«. Zdravniki jih neredko srečujemo po nekaj tednih s pljučnico, vnetjem reberne mreže ali celo s specifičnim zasenčenjem pljuč. Koristne so večje doze C vitamina in aspirin. Ostala zdravila predpiše in izbere le zdravnik. Zelo nevarno je jemanje zdravil na lastno pest. Posebej nevarno je uživanje alkohola. Ta lahko zabiše znake gripe in njenih komplikacij ter zmanjša naravne obrambne moči organizma. Če temperatura kljub ležanju ne pade tretji dan, je vedno potreben posvet z zdravnikom. Otroci, stari ljudje, kronični bolniki in osebe po operaciji ob-

vezno potrebujejo v času gripe zdravniški posvet in zdravlila.

Gripa je posebej nevarna, ker nastopi v obliki velikih epidemij, ko zbolijo istočasno v istem mestu desettisoči. To povzročajo velike zdravstvene, družbene in ekonomske škode.

Zadnja leta se uspešno borimo proti epidemijam gripe s cepljenjem. Desetletne izkušnje in rezultati v SR Sloveniji kažejo, da cepljenje zagotavlja individualno in kolektivno zaščito pred gripo ter ima poleg preventivno-zdravstvenega pomena tudi velik gospodarski pomen, ker v primeru epidemije zelo zmanjša število obolelih in s tem tudi izgubo delovnih dni. Cepljenja organizirajo splošne in obratne ambulante v dogovoru z organizacijami združenega dela. Tudi v našem kraju cepimo že več let in pri tem dosegamo dobre zdravstvene in gospodarske uspehe. Čim boljša je udeležba na cepljenju, tem boljši so rezultati cepljenja, ker je kolektivna zaščita odvisna od precepljenosti kolektiva. Zato je dobro, če cepimo poleg aktivnih zavarovancev čimveč ostalega prebivalstva.

Po priporočilu svetovne organizacije je potrebno zaščititi predvsem stare osebe, bolnike s prirojjenimi in pridobljenimi srčnimi hibanji, osebe z izraženim poapnenjem žil, zvišanim krvnim pritiskom in z oslabelostjo srčne mišice, bolnike z naduho, kroničnim bronhitisom in tuberkulozo ter bolnike s sladkorno boleznijo. Ne smemo pozabiti dela prebivalstva, ki je najbolj izpostavljen okužbi z gripo in ki je nujno potreben za normalno življenje v deželi. To so predvsem zdravstvena in prometna služba, služba javne varnosti, delavci v trgovinah, predvsem v živilskih trgovinah, terenski delavci, vodovodni delavci, inkasanti, pro-

svetni delavci, zunanji delavci v kmetijstvu, gozdarstvu, gradbeništvu, komunalni dejavnosti in drugi.

Posebej je pomembno, da pred gripo zavarujemo vse tiste, katerih bolezen in odsotnost z dela bi ogrozila proizvodnjo in gospodarstvo. Dosedanje izkušnje so pokazale, da je bilo vaško prebivalstvo doslej najmanj zaščiteno, največ obolevalo in tudi največ umiralo zaradi gripe. Zato je nujno, da cepimo tudi čimveč vaščanov.

Če hočemo doseči dober uspeh zaščitnega cepljenja, moramo priti s cepljenjem že v začetku novembra ker so dosedanje epidemije pokazale, da se gripa najbolj razširja od decembra do februarja. Posebej ogrožene skupine prebivalcev pa moramo cepiti že prej.

V zdravstvenem domu smo že poskrbeli za cepljenje in cepivo. Cepivo, ki ga imamo na zalogi za letošnje cepljenje, je popolnoma sveže, pripravljeno je v skladu z mednarodnimi standardi, je uspešno proti gripi, ki jo povzročata virusa A in B, in ne povzroča reakcij in nevarnosti po cepljenju. Cepivo je pripravno za individualna in masovna cepljenja, a posebej učinkovito za osebe nad 60 let starosti, osebe, ki imajo tuberkulozo, kronične pljučne bolezni, bolezni srca, in ožilja, sladkorno bolezen, bolezni ledvic. Uspešno se sme uporabljati tudi za osebe, ki imajo zvišan krvni pritisk in arteriosklerozo, ter za nosečnice v visoki nosečnosti.

Proti gripi ne cepimo otrok do 7. leta starosti, oseb, ki imajo v času cepljenja kako vročinsko bolezen, ter osebe, ki so alergične na jajca, perutnino in perje.

Za cepljenje proti gripi imamo na razpolago sodobno opremo, s katero lahko učinkovito, hitro, neboleče in nenevarno v kratkem času cepimo velike skupine prebivalstva. Opremo smo učinkovito preverili že prejšnja leta, prej pa so jo preverile pri masovnih cepljenjih prebivalstva in vojakov najbolj razvite dežele v svetu.

Za popolno zaščito je potrebno dati najmanj dve dozi cepiva v presledku enega meseca.

Po naših zakonitih predpisih cepljenje proti gripi ni obvezno, vendar ga strokovnjaki zelo priporočajo.

Dr. Mario Kocijančič

a) do višine 700.— din osebnega dohodka, vzetega po dohodkih iz leta 1973, preračunano na družinskega člana, se plačuje za enega otroka po 160.— dinarjev, za vsakega naslednjega pa po 240.— dinarjev;

b) od 700.— do 900.— din osebnega dohodka na družinskega člana — po 130.— dinarjev za prvega otroka, za vsakega naslednjega pa po 200.— dinarjev otroškega dodatka;

c) od 900.— do 1200.— dinarjev osebnega dohodka na družinskega člana — po 95.— dinarjev za enega otroka, za vsakega naslednjega pa po 150 dinarjev.

Od 1. avgusta 1974 dalje pa prejema vsak upravičenec za vsaega otroka še druginjski dodatek po 35.— dinarjev.

Novi zakon o socialnem varstvu prinaša s 1. januarjem 1975 velike koristne novosti delovni ženi. To sliko pa smo posneli na organiziranem izletu otrok

Pod točko:

a) prejema 56 delavcev za 155 otrok mesečno 34.405,00 din otroškega dodatka,

b) prejema 96 delavcev za 224 otrok mesečno 39.295,00 din otroškega dodatka,

c) prejema 209 delavcev za 454 otrok mesečno 55.750,00 din otroškega dodatka.

Skupaj 360 delavcev za 833 otrok mesečno 129.450,00 din otroškega dodatka.

Zgoraj navedeni prikaz podatkov še ni dokončen, ker je nekaj odločb za priznanje otroškega dodatka že v postopku, nekateri zavarovanci pa še vedno niso predložili vseh dokumentov.

Ponovno prosimo vse upravičence do otroškega dodatka, katerih otroci so stari nad 15 let in se redno šolajo, naj nemudoma predložijo potrdila o šolanju otrok za letošnje leto in učne pogodbe, če so otroci prvo leto vajenci, tisti pa, ki so se zaposlili, naj prinesejo potrdila o zaposlitvi.

Kljub večkratnim obvestilom nekateri teh obveznosti še niso uresdili. Prosimo, da to store čimprej, da Skupnost zdravstvenega zavarovanja ne bo ukinila otroški dodatek, o čemer smo že obveščeni. Rok za potrdila o šolanju je bil do 10. 10. 1974!

Marica Hace

Od 1. januarja 1975 dalje 246 dni porodniškega dopusta

Gotovo bodo vse mamice z velikim zadovoljstvom začele koristiti porodniški dopust, ki bo trajal kar 246 koledarskih dni, kot pravi novi republiški zakon. To bo nedvomno precejšnje olajšanje pri varstvu malčkov vsaj v prvih mesecih življenja.

Zal, pa to ne velja za tiste matere, ki bodo na dan 1. 1. 1975 že delale skrajšan delovni čas 4 ure dnevno, to se pravi, ki bodo že prekoračile 105 dni porodniškega dopusta dne 1. 1. 1975. Te žene lahko koristijo skrajšan delovni čas še vedno le do 8. meseca otrokove starosti — po sedanjem zakonu.

Torej naj preidemo k pojasnilom po novem zakonu, in sicer: Kako bo koristila mati porodniški dopust

nad 105 dni? Ali ga bo nadaljevala še 141 dni, ali pa delala po 105 dneh po 4 ure dnevno do otrokove starosti 12 mesecev. To se bo odločila mati sama, skupaj z vodjem obračunske enote in oddelkom za socialno varstvo in družbeni standard. Nobene ovire ne bo, da bi delavka delala polovico porodniškega dopusta nad 105 dni po 8 ur dnevno, drugo polovico pa ostala doma.

Če sta zaposlena oba roditelja (četuji nista poročena!) lahko koristita vsak en del podaljšane dopusta nad 105 dni za nego otroka, če jima tako bolj ustreza.

Delavki, ki dela po 4 ure dnevno po porodniškem dopustu, 30-minutni odmor ne pripada.

Če se materi rodi otrok mrtev ali pa ji umre, predno ji preteče porodniški dopust, lahko ostane na porodniškem dopustu še toliko časa, da se opomore od poroda in duševnega stanja zaradi izgube otroka, vendar najmanj 42 dni.

In še nekaj o otroškem dodatku!

V naši delovni organizaciji je za letošnje leto vložilo zahtevke za priznanje pravice do otroškega dodatka preko 500 delavcev. Od teh je trenutno upravičenih do otroškega dodatka 360 delavcev, in to za 833 otrok, kar znaša mesečno 129.440,00 dinarjev, ali 155,50 din poprečno na enega otroka. Kot smo že objavili, veljajo za leto 1974 naslednji cenzi:

Komunisti Save o pojavu neoinformbirojevstva

Dne 29. oktobra je svet ZK Save razpravljal o pojavu neoinformbirojevstva v Jugoslaviji (Informbiro je bil politično propagandni urad komunističnih partij vzhoda in je leta 1948 izdal zloglasno Resolucijo o stranpoteh Jugoslavije pri graditvi socializma. Ze pred leti so Informbiro ukiniteli). Pojav manjše skupine zanesenjakov, ki so svoj program oziroma kritiko razmer v Jugoslaviji zasnovali v celoti na vsebini odnosov Informbiroja do naše poti v socializem je zato dobil naziv novo informbirojevstvo.

No, ta nova partija, za katero so pripravili celo svoj kongres, naj bi se borila za »železni red« v Jugoslaviji, proklamirali so, da je potrebna »trda roka vodenja«, da samouprav-

ljanje vodi v gospodarski propad ipd. To skupino so letos spomladi odkrili in obsodili na zaporne kazni.

Tov. Ema Pevc, sekretarka sveta ZK Sava, je uvodoma opozorila, da pojav neoinformbirojevstva ne predstavlja kakega večjega problema, saj naši delovni ljudje niso sprejemljivi za taka početja — to se je že večkrat pokazalo — taki pojavi niso nevarni našemu samoupravnemu sistemu in ne Zvezi komunistov, vendar pa naša družba z Zvezo komunistov na čelu ne more mimo sovražnikov naše ureditve. Zato smo še predvsem komunisti dolžni odpravljati vse morebitne pojave, ki se občasno pojavljajo tudi v naši sredini.

Tov. Zdenka Jurančič je dejala, da

je naš način graditve socializma svojstven v svetu. Smo družba, ki

Sekretarka sveta zveze komunistov Sava Ema Pevc

odkrito priznava tudi slabosti in napake — naši nasprotniki pa to izkoriščajo kot slabosti družbenega sistema in slabosti družbe.

Mile Milivojevič je opozoril, da bi v Savi morali temeljito izvrševati sklepe konference ZK. Tudi pri nas se občasno pojavijo (politične) napake, zato bodo morali komunisti še bolj aktivno sodelovati npr. pri kadrovanju za odgovorna delovna mesta.

V sindikatu niso opazili kakih negativnih pojavov.

Po razpravi, v kateri so sodelovali še nekateri drugi, je svet ZK Sava sprejel stališče, da obsoja pojav neoinformbirojevstva, naloga vseh komunistov pa je, da se proti takim slabostim borijo.

Novembra svečan sprejem novih članov ZK

Letos bo v Savi sprejetih v organizacijo Zveze komunistov 45 novih članov. Posamezni oddelki so nove člane sprejemali skozi vse leto, po sklepu sveta ZK pa bo svečan sprejem meseca novembra. Sprejemanje novih članov je stalna naloga orga-

nizacije ZK in v Savi jo dokaj uspešno opravljamo. Res pa je, da je število komunistov v posameznih temeljnih organizacijah združenega dela zelo različno in da bo enakomernosti treba posvetiti še posebno pozornost.

Preveč smo obremenjeni

Skoraj vse letošnje leto smo skoraj neprekinjeno razpravljali in odločali. Delovnim skupinam oziroma zborom delavcev je bilo dano v razpravo nad sto strani (tipkanih) predlogov, sporazumov idr. Na srečo »poplava papirja« pojenjuje — sicer bi nastala resna nevarnost, da delavci Save preprosto ne bi več

zmogli tolikšne aktivnosti. Res pa je, da je prišlo do organiziranja TOZD, združevanja z drugimi delovnimi organizacijami in ustanavljanja SOZD slučajno hkrati in mislim, da delavci delovne organizacije Sava zaslužijo vse priznanje za razumevanje in podporo.

Jože Štular

osnutkov sklepov, ki pomenijo skupaj skladno celoto. V njih so opredeljene naloge in cilji kongresa in vsa tista bistvena vprašanja, ki zadevajo delavce v združenem delu, opredeljujejo tudi njihovo samo-

upravno moč in pobudo, njihov vpliv na ustvarjanje in delitev dohodka v vseh tokovih družbene produkcije.

Po informacijah RS ZSS

Ali smo Savčani (ne) disciplinirani?

Disciplina! Beseda, ki nam je pogosto pri roki in jo pogosto uporabljamo. Navajamo jo ob poslovnih informacijah, ob nezgodah, delovnih učinkih...

Zal se mi zdi, je vsi ne pojmujejo v takem obsegu in pomenu kot ga beseda ima. Zal pravim zato, ker imajo mnogi ob besedi disciplina v mislih skupino ljudi, ki pet minut pred drugo (deseto ali šesto) uro stoje pri vratarnici in čakajo, kdaj bo vratar odprl izhod. Nekateri k nedisciplini dodajo še zamujanje na

V poročilu o delu odborov za oceno kršitev delovnih dolžnosti in materialnih škod je največ prekrškov »prihod na delo z zamudo ali neopravičena zapustitev delovnega mesta pred časom, ki je predpisan za konec dela«. Prekrškov, kot so neizpolnjevanje delovnih nalog, zavlačenje dela, neopravičene nadure — skoraj ni.

Ta kritika ni izrečena odborom, ki obravnavajo disciplinske prekrške — ampak direktorjem temeljnih organizacij združenega dela, vodjem

O osmem kongresu slovenskih sindikatov

Izhodišča vsebinskih priprav na 8. kongres slovenskih sindikatov

8. kongres Zveze sindikatov Slovenije

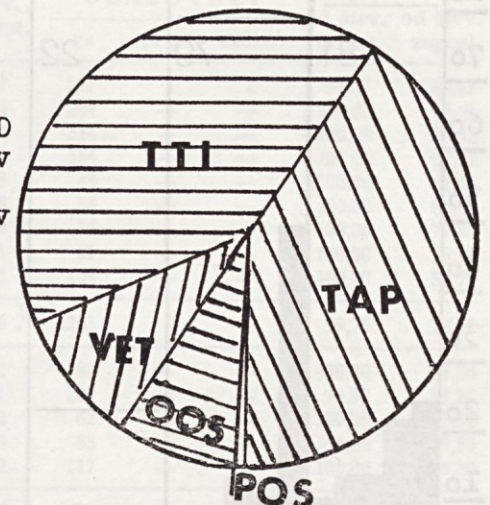
8. kongres Zveze sindikatov Slovenije se sestaja v času odločilnega boja delavskega razreda za uresničitev in uveljavitev novih samoupravnih odnosov na vseh področjih združenega dela. V tem boju imamo sindikati kot najbolj množična razredna organizacija delavcev še posebno odgovorno vlogo in naloge: uveljavljati moramo tako delavsko organizacijo, ki jo bo delavski razred vedno imel za svojo, ker bo z njo in njeno pomočjo uresničil odločilno vlogo v upravljanju v vsej družbeni reprodukciji. Podlaga in smer za naše delovanje in za spreminjanje družbenih odnosov je nova ustava, sklepi dokumenti X. kongresa ZKJ in VII. kongresa ZKS. V snovanju teh dokumentov smo delovni ljudje sodelovali, jih soglasno sprejeli in zdaj morajo biti naše delo in življenje.

Zato so naloge in cilji našega kongresa lahko samo odraz političnega razpoloženja delavcev, razpoloženja,

ki je pri nas zorelo od 29. seje CK ZKS in ki smo ga v naši organizaciji izpričali na IV. konferenci ZSS, to pomeni, da delavci hočejo razreševati družbena in gospodarska vprašanja na samoupravnih temeljih ter tako odločilno vplivati na svoj družbeni, materialni in socialni položaj. Na 8. kongresu ZSS moramo zato sprejeti take sklepe, ki bodo izražali razredne interese delavcev, ki bodo odločilno vplivali, da bo sindikat tak, ki bo združil delavce v vsakem samoupravnem okolju in jih tudi učinkovito in stvarno povedel v spreminjanje novih družbenih odnosov.

Z razširjeno sejo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, na kateri so sodelovali tudi za ta namen posebej izvoljeni delegati sindikalnih organizacij, se je začela razprava o vsebini sklepnih dokumentov 8. kongresa ZSS. Odbor za pripravo 8. kongresa predlaga 17

Udeležba posameznih TOZD ter SDS OSS v skupnem številu kršilcev

delo — in to bi bilo vse. Ali res? Zal skoraj res. Vsaj tako je razbrati iz poročila o delu odborov za oceno kršitev delovnih obveznosti in materialnih škod (poročila za I. polletje). Res je: nedisciplina v kakršnikoli obliki je škodljiva za delovno organizacijo in družbeno skupnost. Res pa je tudi, da smo pri odpravljanju nediscipline ali pa, če hočete, pri uvajanju reda v delovni organizaciji usmerjeni predvsem v odpravljanje predčasnega zapuščenja delovnih mest in v to, da bi vsakdo pravočasno prišel na delo.

enot, izmenskimi. Dejstvo namreč je, da so tudi takšni prekrški, da pa jih nihče ne prijavlja. To predpostavko potrjuje tudi podatek, da je bil v letošnjem prvem polletju kazovan samo en delavec strokovnih služb.

V dveh, treh nadaljevanjih bomo objavili povzetke omenjenega poročila...

Poročilo obravnava osnovne podatke o delu odborov za oceno kršitev delovnih obveznosti in materialnih škod v prvi polovici letoš-

(Nadaljevanje na 8. strani)

Ali smo Savčani ...

(Nadaljevanje s 7. strani)

njega leta ter navaja nekatere domnevne vzroke za to, hkrati pa analizira kršitve delovnih obveznosti kot pojav, v kolikor razpoložljivi podatki to sploh dopuščajo.

V prvih šestih mesecih letošnjega leta so imeli odbori 27 sej, na katerih so obravnavali 302 kršitvi 204 kršilcev.

Odbori so zoper kršilce delovnih obveznosti po opravljenih obravnavah izrekli 204 ukrepe. Med dodatnimi sklepi, ki so jih izrekli, pa je bil najpogostejši sklep, da kršilca zaradi utemeljenega suma alkoholizma obravnava socialni delavec (57). V 65 primerih so odbori obravnavali tudi škodo povzročeno namenoma ali iz velike nepazljivosti

oziroma škodo, nastalo kot posledica kršitve; ta znaša 286.040,00 din, povzročitelji pa morajo vrniti 12,88 % povzročene škode.

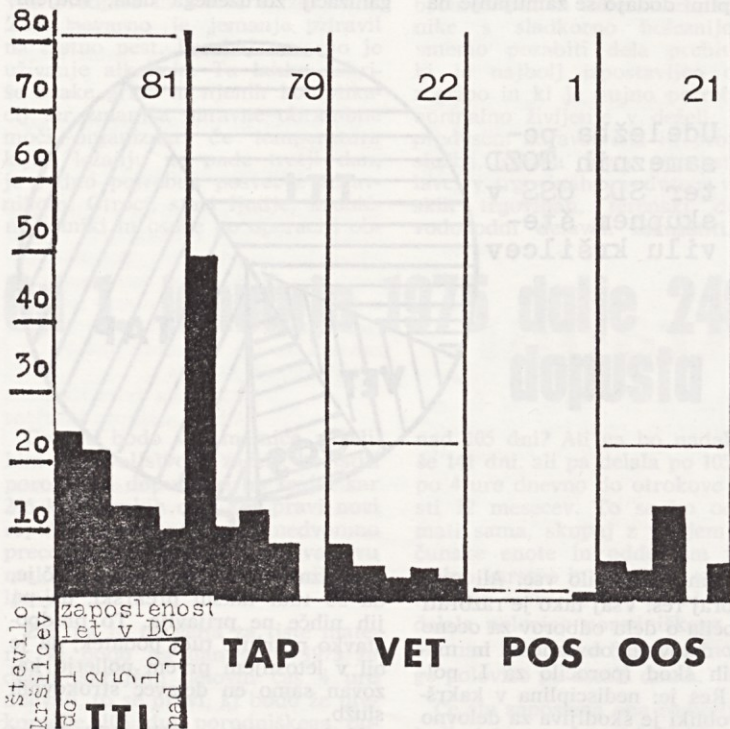
V 18 primerih so bili predlogi za uvedbo postopka umaknjeni ali pa je bil delavec oproščen, ker je odbor ugotovil, da kršitve ni bilo oziroma da je tako lahka, da izrek ukrepa ne bi ustrezal svojemu namenu; 9 prijavljenih kršitev pa še ni bilo obravnavanih, ker so kršilci opravičeno odsotni.

Število kršilcev v TOZD in SDS OSS oziroma v posameznih obratniških enotah ter v celotni delovni organizaciji, je razvidno iz tabele, posamezne TOZD ter SDS OSS v skupnem številu kršitev pa iz strukturnega kroga:

TOZD TTI	št.	TOZD VET	št.
Stiskani izdelki	13	Priprava dela	1
Velopnevmatika	16	Energetika	1
Cevarna	19	Avtopark	17
Prevleke	1	Vzdrževanje	3
Umetno usnje	16		
Kemični izdelki	2	Skupaj	22
Ročna konfekcija	1		
Vzdrževanje	2		
Strokovni oddelki	—	TOZD POS	št.
Valjarna	10	Prodajalna Kranj	1
Skupaj	81	Skupaj	1

TOZD TAP	št.	SDS OSS	št.
Polizdelki	10	Splošna služba	4
Konfekcija	34	Kadrovska služba	—
Avtozračnice	10	Nabavna služba	2
Vulkanizacija	23	Služba inform. sis.	—
Vzdrževanje	2	Marketing	15
Strokovni oddelki	—	Tehnična služba	—
Skupaj	79	Skupaj	19

STRUKTURA KRŠILCEV GLEDE NA ČAS ZAPOS.

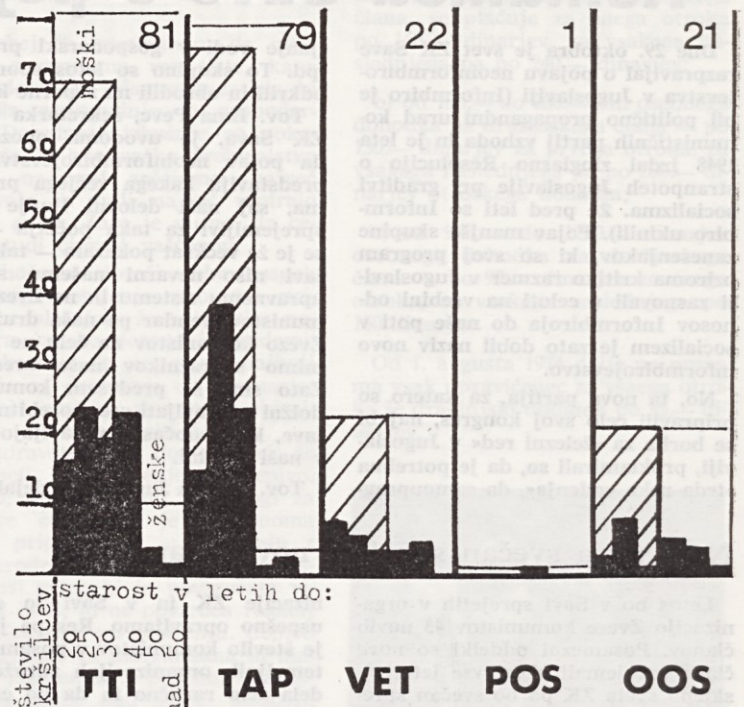

V celotnem številu zaposlenih v naši delovni organizaciji je 6,12 % kršilcev. Ta procent znaša v temeljni organizaciji združenega dela TTI 5,40 %, v temeljni organizaciji TAP 9,74 %, v VET 7,14 %, v POS 0,87 %

in v samoupravni delovni skupnosti OSS 3,55 %.

Procent kršilcev med zaposlenimi v delovni organizaciji je v lanskem letu in v prvi polovici letošnjega leta porasel za 1,14 % na vsakih 6 me-

STRUKTURA KRŠILCEV GLEDE NA SPOL IN STAROST

secev. Porast kršitev je prikazana za celo delovno organizacijo ter za temeljni organizaciji TTI in TAP; za temeljni organizaciji VET in POS pa je porast kršitev prikazan sku-

odvisni od kriterijev, po katerih so bile kršitve prijavljene. Zaradi tega dobljeni rezultati pokažejo le približno pravilna razmerja med posameznimi razredi kršilcev.

Tale skupinica je majhna v primerjavi z »navalom« na vhodna vrata.

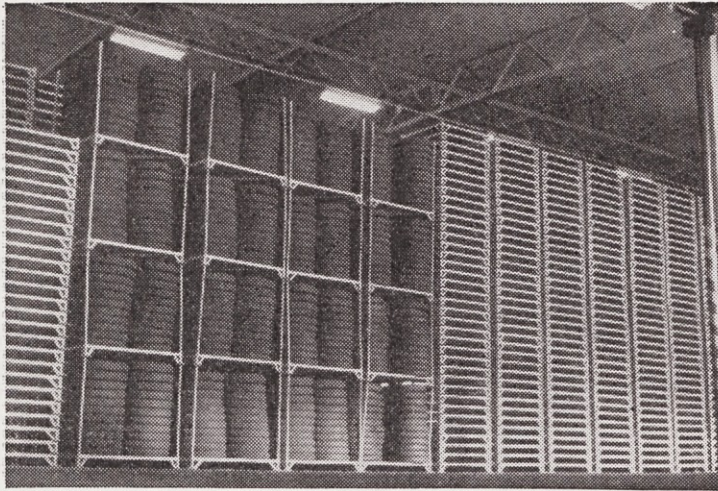
paj s SDS OSS, ker ni ločenih podatkov za lansko leto ter zaradi tega, ker je število kršitev v temeljni organizaciji VET, temeljni organizaciji POS in samoupravni delovni skupnosti OSS tako majhno, da ločeni statistični prikaz ne bi dal pravih vrednosti.

Podatki se nanašajo le na obravnavane kršilce ter so v veliki meri

Prikaz strukture kršilcev po delovnih mestih ni izdelan, ker ni bila prijavljena nobena kršitev delavcev na dipl. inž. delovnem mestu, inž. delovnem mestu, na tehničnem delovnem mestu pa le ena. Med kršilci, ki so jih obravnavali odbori, je 33,33 % povratnikov; to je takih, ki jim je bil v zadnjih dveh letih že izrečen vsaj en ukrep zaradi kršitev delovnih obveznosti.

Če bi bil tale posnetek narejen med delovnim odmorom — pa ni. To je bilo kar med delovnim časom

K pripravlj avtomobila za zimsko vožnjo sodi v prvi vrsti tudi »obutev«, t.j. avtomobilski plašči. Sava je pripravljena...

Jesen — težji pogoji za voznika in avtomobil so tu!

Vozniki - pozor!

Med branjem »Moto revije«, to je časopisa AMZS sem zasledil zanimiv in poučen članek, ki nas opozarja na težje pogoje vožnje v tem letnem času, zato sem tudi pripravil izvešček iz tega članka.

Jesen, letni čas, ki je med vozniki najmanj priljubljen, nam lahko s svojim muhastim vremenom skoraj trenutno spremeni razmere na cesti.

Dež, sneg, megla in prve krpe poledene ceste prežijo na voznika, s tem pa tudi na avtomobil in zahtevajo tehnično brezhibno vozilo. Tudi prometna milica v tem času pogosteje kontrolira pnevmatike, luči in druge pomembne dele vozila, ki lahko vplivajo na varnost med vožnjo. Poglejmo si torej ukrepe, ki jih moramo storiti v tem letnem času.

Luči

Priporočljivo je, da preverimo, ali so luči pravilno nastavljene. To kontrolo je treba opraviti z optično napravo, kajti le tako so lahko luči pravilno nastavljene. Posebno po-

membno je to za vozila, ki imajo halogenske žaromete, saj ti nasproti vozeče voznike mnogo huje slepijo kot navadne luči.

Komplet rezervnih žarnic

Ta komplet je pri nas predpisan, vendar ga vseeno preglejmo, če nismo med letom zamenjali kakšno

žarnico in jo potem pozabili doku-piti.

Čiščenje prednjih in zadnjih luči

Žaromete in zadnje luči je treba v tem času večkrat očistiti, saj se med vožnjo neopazno nabira vedno debelejša plast umazanije, ki zmanjša svetilnost luči. Se posebno pomembno je to za vožnjo v megli,

saj nas bodo ob očiščenih lučeh ostali vozniki hitreje in pravočasno opazili. Luči čistimo pred vsako vožnjo, če pa je potrebno, to storimo tudi večkrat med vožnjo.

Zarosena ali zamrznjena stekla

Na prostem pakirane avtomobile najdemo zjutraj z zarosenimi ali zamrznjenimi stekli, zato si pravočasno nabavimo in položimo v avto sredstvo za odmrzavanje stekel in strgalo za led, ki ima na drugi strani gumijasto metlico za otiranje orosenih stekel.

Prav tako je priporočljivo, da pustite stranska okna malenkostno

odprta, s tem pa preprečite zarositev stekel in kasnejšo zamrznitev. Tudi nastavitve ročice za gretje in dovod zraka na vetro steklo si pravočasno naravnajte, da bo odmrzovanje čim bolj učinkovito. Nikakor ne smemo očistiti samo del zamrznjenega stekla; vedno je treba očistiti celo steklo.

Nega akumulatorja

Akumulator je v tem času mnogo bolj obremenjen, zato zahteva skrbnejšo nego, s to pa bomo preprečili, da nas ne bi pustil na cedilu. Največjega naj v akumulatorski delavnici pregledajo in napolnijo, pri sta-

rejših moramo misliti na zamenjavo. Toda tudi pri novih je treba dobro očistiti pole in sponke z žično krtačo ter jih dobro pritrditi in namazati z mastjo.

(Nadaljevanje na 10. strani)

Poročilo o odločitvah zborov delancev

Delavci so na zborih delavcev v dneh od 21. do 23. oktobra obravnavali in odločali o naslednjih zadevah:

— o vključitvi treh trgovinskih delovnih organizacij (Astra, Chemo in Kemija-Impex) in proizvodno-trgovinske delovne organizacije SERMIN Koper v združeno podjetje POLIKEM,

— o dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združitvi v ZP POLIKEM, — o sprejemu samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev v skupno naložbo za realizacijo programa gazifikacije v Sloveniji.

A. POROČILO O GLASOVANJU

1. Vključitev DO ASTRA, CHEMO, KEMIJA-IMPEX in SERMIN v združeno podjetje POLIKEM

TOZD del. skup.	štev. zaposl.	štev. prisot.	GLASOVALI			% ZA od štev. pris.	% ZA od štev. zaposl.
			za	proti	vzdrž.		
VA	121	110	106	2	2	96,36	87,60
VLP	314	201	201	—	—	100,00	64,01
SI	326	314	314	—	—	100,00	96,32
CE	169	154	154	—	—	100,00	91,12
PV	47	43	43	—	—	100,00	91,49
UU	102	88	88	—	—	100,00	86,27
KI in RK	95	74	74	—	—	100,00	77,89
RK III	80	61	61	—	—	100,00	76,25
SO	279	161	161	—	—	100,00	57,71
Skupaj TTI	1533	1206	1202	2	2	99,67	78,41

PA	101	82	82	—	—	100,00	81,20
KF	365	291	291	—	—	100,00	79,70
VU	118	62	62	—	—	100,00	52,50
AZ	104	83	83	—	—	100,00	79,80
SO + VZ	208	117	117	—	—	100,00	56,30

Skupaj TAP	826	635	635	—	—	100,00	70,90
------------	-----	-----	-----	---	---	--------	-------

VET	283	183	183	—	—	100,00	64,66
POS	125	113	113	—	—	100,00	90,40
IC	13	12	12	—	—	100,00	92,31
OSS	571	376	376	—	—	100,00	65,85

Iz navedenega je razvidno, da so zbori delavcev vseh TOZD in delovne skupnosti DALI SOGLASJE za vključitev navedenih DO v ZP POLIKEM.

2. Skoraj z enakim odstotkom glasovanja so zbori delavcev vseh TOZD (razlika je samo pri TOZD valjarna, kjer je od 110 prisotnih delavcev glasovalo ZA 108 delavcev, 2 pa sta se glasovanja vzdržala), SPREJELI predlagane dopolnitve samoupravnega sporazuma o združevanju v POLIKEM, ki so bile objavljene v Informatorku, dne 15. 10. 74.

TOZD del. skup.	štev. zaposl.	štev. prisot.	GLASOVALI			% ZA od štev. prisot.	% ZA od štev. zaposl.
			za	proti	vzdrž.		
VA	121	110	107	1	2	97,27	88,43
VLP	314	201	201	—	—	100,00	64,01
SI	326	314	314	—	—	100,00	96,32
CE	169	154	154	—	—	100,00	91,12
PV	47	43	43	—	—	100,00	91,49
UU	102	88	88	—	—	100,00	86,27
KI in RK	95	74	74	—	—	100,00	77,89
RK III	80	61	61	—	—	100,00	76,25
SO	279	161	161	—	—	100,00	57,71
Skupaj TTI	1533	1206	1203	1	2	99,75	78,47

PA	101	82	82	—	—	100,00	81,20
KF	365	291	289	2	—	99,30	79,20
VU	118	62	62	—	—	100,00	52,50
AZ	104	83	83	—	—	100,00	79,80
SO	208	117	117	—	—	100,00	56,30

Skupaj TAP	896	635	633	2	—	99,70	70,60
------------	-----	-----	-----	---	---	-------	-------

VET	283	183	183	—	—	100,00	64,66
POS	125	113	113	—	—	100,00	90,40
IC	13	12	12	—	—	100,00	92,31
OSS	571	376	375	—	1	99,00	65,67

Iz navedenega je razvidno, da so zbori delavcev vseh TOZD in delovne skupnosti DALI SOGLASJE, da je združeno podjetje POLIKEM podpisnik samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev v skupno naložbo za realizacijo programa gazifikacije v Sloveniji.

Za podpis sporazuma zbori pooblašajo tov. Janeza Beravsca, dipl. ing., generalnega direktorja POLIKEM in tov. Petra Skufco, dipl. ing., predsednika delavskega sveta POLIKEM.

V obravnavi ni bilo podanih bistvenih pripomb oz. so delavci nanje dobili pojasnila že na sestankih zborov delavcev.

Vozniki pozor ...

(Nadaljevanje z 9. strani)

Loputo v položaj »zima«

Mnogi avtomobili imajo na sesalni cevi zračnega filtra loputo, ki jo lahko postavimo v dva položaja: »poletje« in »zima«. V položaju »poletje« piha v filter in vplinjač svež

zrak, v položaju »zima« pa zrak, ki se je prej ogrel ob vročih izpušnih ceveh. Torej, čas je že, da to loputo postavimo v položaj »zima«.

Sredstva proti zmrzovanju

Nočne temperature še niso tako nizke, da bi bila hladilnik in motor v nevarnosti, vendar kljub temu ne odlašajte z nalitjem sredstev proti zmrzovanju v hladilnik. Takih skrbi nimajo samo lastniki avtomobilov, ki imajo zaprt hladilni sistem, v katerem je stalno hladilna tekočina,

odporna proti mrazu. Pri odprtem hladilnem sistemu, iz katerega proti mrazu odporne hladilne tekočine tudi poleti niste izpustili, pa v servisu zahtevajte, naj izmerijo koncentracijo hladilne tekočine in jo po potrebi ojačate.

Otiralke in naprave za pranje vetrobrana

Za dobro vidljivost v dežju, megli ali kadar nas druga vozila obrizgajo z blatno vodo morajo biti brisalke in naprave za pranje vetrobrana brezhibne. Gumijaste metlice otiralke je treba zamenjati približno vsake pol leta ali ko na steklu začno za seboj puščati raze. Sobe na-

prave za pranje stekla moramo pregledati, da so pravilno nameščene, da niso zamašene ter da vodni curek vetrobran tudi doseže. Na črpalkah prodajajo posebne tekočine za pranje stekla, ki vsebujejo sredstvo za čiščenje in proti zmrzovanju.

Nega laka

Kromirani in lakirani deli avtomobila bodo za nekaj mesecev izpostavljeni različnim vplivom, ki neugodno delujejo na njihove površine. Tudi pranja avtomobila se v tem času lotimo redkeje kot poleti, čeprav se sedaj umaže hitreje. Posebno pomembno je pogosto pranje avtomobila v času prvega soljenja cest, saj postane tedaj umazanija s cest veliko bolj napadalna in karoserija hitreje rjavi. Danes, ko imamo na razpolago že večje število pralnic avtomobilov, torej ne bo od-

več, če bomo avto večkrat zapeljali na pranje. Priporočljivo je, da po pranju zaščitimo s plastjo zaščitnega voska. Vse to se nam bo dobro obrestovalo, saj bo lak vzdržal dalj časa, vsi pa vemo, da je lakiranje avtomobila precej drago.

S temi kratkimi napotki sem vas hotel opozoriti na ureditev in vzdrževanje vozila v zimskem času. Upam, da bomo tako pripravljeni dosegli varnejšo vožnjo po naših cestah.

Drago Kump

Kolesarji Save nas letos niso razočarali

Za konec sezone so se slovenski kolesarji pomerili med seboj, kdo med njimi je najboljši v gorski vožnji na 12 km dolgi progi iz Hotiča pri Litiji v 400 m višje ležeče Vače, kjer so pred leti izkopal situlo naših prednikov.

V barve prelivajoči jesenski pokrajini, ožarjeni s prijetnim soncem, so se fantje na jeklenih konjičkih trudili, da bi čimprej prišli na cilj, kajti med dirko ni časa za romantiko, ki očara marsikoga — ne le slikarja.

Med člani je to uspelo Lečku iz ljubljanskega kluba ASTRA, naši pa so se uvrstili na 5. mesto: Valenčič, 7. Zagar, 8. Hvasti, 10. Rakuš. Mladinci so tekmovali na isti progi, zmagal pa je naš Ropret, ki bi se po času uvrstil med člani celo na 4. mesto. Udovič je bil 3., Reven 7. Terglav 9.

Med turisti mladinci se je naš Beton uvrstil na drugo mesto, Rozman pa je bil 5. V popoldanskem kriteriju po ulicah Litije je bil med člani Valenčič 5., pri mladincih je bil Reven 2., Ropret 4., Udovič 5.

Tako kot naredi podjetje ob koncu leta inventuro o svoji uspešno-

sti, tudi kolesarji ne pozabijo svojih uspehov, ki jih je bilo letos za kranjsko Savo toliko, kot še nobeno leto doslej.

Od začetka marca, ko so prvič pomerili moči s tekmovalci drugih klubov, so se pedala neštetokrat obrnila, zdaj hitreje, močneje, zdaj počasneje, ko je zmanjkovalo moči, a z mislijo, da bo prihodnjič vse drugače. Ko je bil mraz ali je deževalo, so si želeli sonca, ko so vozili v hudi vročini, da so se kolesa vdiralna v razbeljeni asfalt, jim je bila edina misel hladna senca in osvežujoč požirek tekočine.

Naši fatnje, ki so jih letos poznali na Madžarskem, v ČSSR, Poljski, Avstriji, NDR, ZRN, Italiji in širom po naši domovini, so skoraj pozabili, kakšen je Kranj ob sobotah in nedeljah, ko se ljudje otresejo enoličnega tempa vsakdanjosti. Gotovo jim ni žal teh dveh dni, saj je njihova pot pri spoznavanju ljudi, krajev, navad, pot, ki jim bo gotovo koristila tudi kasneje, ko se bodo srečevali s težavami tudi na drugih področjih, ne le na športnih.

Občutek, ko stoji športnik na zmagovalnem odru in sprejema šopek rož, medaljo ali pokal, je težko opisati. Koliko truda, znoja, časa, vztrajnosti je potrebno, kolikim stvarjem se mora odreči, da postane dober, uspešen, da lahko zmaga. Prav gotovo ta občutek odtehta vse.

Se ena sezona je minila, tisoči in tisoči kilometrov doživetij, spominov, izkušenj, vztrajnosti, priznanj. Kako pa bo drugo leto? Je pot k uspehom, ki so jo izbrali, pravilna?

Zaupajmo jim, saj nas niso nikoli razočarali! Simon Tulipan

Kolesarji Save so s svojimi nastopi in uspehi ponesli naše ime širom domovine in tujine. Denar, ki ga dobijo, vsakokrat sproti opravičijo. Na sliki je vodstvo kolesarskega tekmovanja Po ulicah Kranja

Rekreacija — Šport — Rekreacija

Sodelavci moskovskega inštituta za znanstveno raziskovanje v telesni kulturi so raziskovali vpliv redne telesne aktivnosti na zdravstveno stanje in produktivnost delavcev, zaposlenih v industriji krogljnih ležajev. Ugotovili so, da je pri delavcih, ki se ukvarjajo s telesnimi aktivnostmi, izostanek zaradi bolezenskih dopustov štirikrat manjši kot pri ostalih, njihova produktivnost pa je večja za 3,43%, tako da je skupno z manjšim odstotkom boleznin produktivnost za 7—8% večja kot pri delavcih, ki se ne ukvarjajo s telesno kulturo.

Podobne raziskave so bile opravljene tudi v drugih industrijskih gigantih SSSR (Baku, Zaporške jeklarne, itd.) in povsod so bili potrjeni pozitivni rezultati. Delavci, ki se ukvarjajo s telesno kulturo, so tudi družbeno aktivnejši, pri njih so nesreče pri delu ali napake v proizvodnji 3—4 krat manj pogoste kot pri ostalih, ki se s telesno kulturo ne bavijo.

Ugotovljeno je, da se v velikih podjetjih, kjer se s telesno kulturo bavi 40—50% zaposlenih delavcev, v teku 3—4 let amortizira investicijski stroški za izgradnjo športnih objektov in to samo z zmanjšanim številom dni bolezenskega dopusta in s povečano proizvodnjo. Najpomembnejše pa je, da se pri tem ohranja neprecenljiva vrednost — ljudje in njihovo zdravje.

Kako velik poudarek na znanstveno raziskovalno dejavnost na področju športne rekreacije, pa nam pove podatek, da je prav sedaj v teku raziskovanje funkcije telesne kulture v sistemu amovstvene organizacije dela v avtomobilski industriji »Litačovo«. Na tem pa dela en cel oddelek Inštituta za znanstveno raziskovanje v telesni kulturi iz Moskve.

Tudi v naši delovni organizaciji je sistematizirano delovno mesto, na katerem bo delavec del svojega delovnega časa posvečal raziskavam na tem področju. Cilj teh raziskav je ugotavljanje fizične in psihofizične obremenitve na posameznih de-

lovnih mestih ter glede na to bo postopoma uvedena rekreacija med delom, ki naj bi izboljšala dnevno rekreacijo, rekreacijo v tedenskem prostem času in rekreacijo na letnem dopustu.

Edo Modic

UPRAVA PODJETJA V NOVIH

PROSTORI

Predvidoma sredi decembra se bodo v novo upravno stavbo, ki je montažne gradnje, nasproti skladišča gotovih izdelkov, selile kadrovska in splošna služba ter glavni direktor Save ter tajništva.

Na eni zadnjih sej centralnega strokovnega kolegija so razpravljali o vprašanju, ali je smotrno, da se iz sedanje upravne stavbe seli tudi oddelek za zaposlovanje delavcev. Tja namreč pride vsak dan ali skoraj vsak dan tudi dvajset ljudi, ki iščejo zaposlitev v Savi, tam tudi prevzemajo prošnje za posojila, žigosajo zdravstvene knjižice idr. Če se bo preselil tudi oddelek za zaposlovanje delavcev, bodo ljudje hodili mimo vratarnice, mimo skladišča lepil. Pa tudi zdaj je včasih kljub vratarski službi moč opaziti ljudi v »civilu«, ki hodijo po dvoriščih ali pa celo v proizvodnih enotah. Sklep zadnjega razgovora na kolegiju je bil, naj tehnična služba poišče možnost novega vhoda mimo vratarnice v novo upravno stavbo.

SAVA, glasilo delovne skupnosti industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov izdaja uredniški odbor. Glasilo izhaja štirinajstdnevno, glavni in odgovorni urednik Jože Štular. Naslov uredništva: Kranj, Skofjeloška 6, telefon 22-521, interno 282. Tisk in kličejji CP Gorenjski tisk Kranj.

List je oproščen temeljnega davka na podlagj mnenja republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SRS (št. 421-1/72 z dne 27. marca 1973).